

HISTÒRIA D'ESPANYA DEL SEGLE XX (I)

Codi: **28833 (grup 1)**

Professor/a: **Josep Puigsech**

Curs: **2006-2007 (primer quadrimestre)**

Tipus d'assignatura: **Optativa**

Número de crèdits: **6**

OBJECTIUS

L'alumnat s'endinsarà en el coneixement de l'evolució política, econòmica, social i cultural de la història d'Espanya en la franja compresa des de la crisi de 1898 fins a la fi de la Guerra Civil. Aquest resseguiment es complementarà amb l'assoliment d'un esperit de reflexió i crítica davant les diferents perspectives interpretatives del període, així com dels principals fets i fonts.

TEMARI

- 1. Introducció: continuïtats i ruptures en el conjunt de l'etapa 1898-1939.**
- 2. El desgast final del sistema liberal borbònic, 1898-1923.**
 - Els grans trets distintius de l'evolució del sistema polític fins al seu esgotament definitiu.
 - El debat sobre l'endarreriment o la modernització de l'estructura econòmica.
 - La societat i la cultura en el marc del context europeu.
- 3. L'aposta autoritària borbònica durant l'etapa 1923-1931: Primo de Rivera, Berenguer i Aznar.**
 - Rerefons, lògica i estructura del nou model polític primoriverista. El colapse total de l'etapa Berenguer-Aznar.
 - Els grans temes candents: educació, església, expansió imperial i regionalisme.
 - Els temes menors: l'oposició.
 - L'intent de modernització econòmica, social i cultural.
- 4. Després del colapse monàrquic... la II República en temps de pau (1931-1936)**
 - Entusiasme republicà: mite o realitat?
 - El projecte modernitzador de l'etapa 1931-1933.
 - El projecte moderat de l'etapa 1933-1936.
 - La recuperació del model modernitzador en un context convuls: febrer-juliol de 1936.
 - El model republicà espanyol a debat: èxit o fracàs?
- 5. L'esclat de la llarga solució bèl·lica, 1936-1939**
 - La Guerra Civil sota el constant debat historiogràfic.
 - Del frustrat cop d'estat a la guerra real: projectes, organització i capacitat de reacció dels contendents.
 - La dinàmica de l'evolució militar del conflicte: estratègia versus improvisació.
 - La internacionalització del conflicte: un element capdal en el resultat de la contenda.
 - Mites i realitats del territori republicà en temps de guerra.
 - Mites i realitats del territori sublevat.

BIBLIOGRAFIA Bàsica

- GONZÁLEZ CALLEJA, E., La España de Primo de Rivera. La modernización autoritaria 1923-1930, Alianza, Madrid, 2005, Caps. 1, 2, 4 i 5.
- JULIÁ, S. (coord.), República y Guerra en España (1931-1939), Espasa Calpe, Pozuelo de Alarcón, 2006, Caps. 1, 2 i 3.

- GRAHAM, H., Breve historia de la guerra civil, Gran Austral, Espasa Calpe, Pozuelo de Alarcón, 2006, Caps. 2, 3, 4, 5.
- MORDADIELLOS, E. (ed), “Dossier: La Guerra Civil”, a Ayer, núm. 50, 2003, pp. 55-113 i 143-197.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- BALFOUR, S., El fin del Imperio Español (1898-1923), Crítica, Barcelona, 1997.
- BEEVOR, A., La Guerra Civil Española, Crítica, Barcelona, 2005.
- BLANCO ESCOLÁ, C., Falacias de la Guerra Civil. Un homenaje a la causa republicana, Planeta, Barcelona, 2005.
- CARDONA, G. i LOSADA, J. C., Aunque me tires el puente. Memoria oral de la batalla del Ebro, Aguilar, Buenos Aires, 2004.
- GIL PECHARROMÁN, J., La Segunda República, Historia 16, Madrid, 1997, 2 vols.
- GÓMEZ NAVARRO, J. L., El régimen de Primo de Rivera, Cátedra, Madrid, 1991.
- KEENE, J., Luchando por Franco. Voluntarios europeos al servicio de la España fascista, 1936-1939, Salvat, Barcelona, 2002.
- PRESTON, P., La destrucción de la democracia en España: reforma, reacción y revolución en la Segunda República, Alianza, Madrid, 1987.
- PRESTON, P., La Guerra Civil española, Debate, Barcelona, 2006.
- TUSELL, J. i QUEIPO DE LLANO, G., Alfonso XIII. El rey polémico, Taurus, Madrid, 2001.

AVALUACIÓ

L'avaluació consistirà en dues parts.

En una primera, que suposarà el 80% de la nota final, es realitzarà un examen amb la totalitat del programa, que inclourà les explicacions de classe i el tractament de la bibliografia bàsica. L'examen estarà estructurat en un seguit de preguntes factuais, un comentari de text o font gràfica, i el desenvolupament d'un parell o tres qüestions.

En una segona, que suposarà el 20% de la nota final, es realitzarà un breu exercici de reflexió/interpretació al voltant d'un dels apartats del temari, que serà designat pel professor el primer dia de classe. L'exercici es realitzarà a partir de la bibliografia bàsica i, si es vol, es podrà afegir la bibliografia complementària. L'extensió màxima serà de 3 pàgines d'exposició + 1 pàgina d'aparell crític (notes i bibliografia). La normativa és doble espai, cos “Times New Roman”, tamany 12 i pàgines numerades. La seva presentació, per escrit en paper, es realitzarà durant la darrera setmana de classes.